

Alman
Buhranı

31 Temmuzda intihap edilen Alman Reichstag'ı, parlamento ların tarihinde emsaline tesadüf edilmeyen şerait altında ilk içtimamı akdetti. Meclisin onda dokuzu iktidarda bulunan Von Papen hükümeti aleyhindedir. Fakat hükümeti iskat etse, hiç bir fırka yeni hükümeti teşkil edecek ekseriyeti haiz olmadığı gibi, bu dakikaya kadar fırkaların herhangi kombinasyonu ile de bunun temin edileceği mümkün görünmüyor. Diğer taraftan Von Papen Meclisi dağıtmak için Reiscümhurdan salâhiyet almıştır. Binaenaleyh doğmadan ölüme mahkûm edilmiş bir Meclis demektir. Sanki Meclisin vaziyetindeki garabeti tebarüz ettirmek için Klara Zetkin namında bir komünist kadın en yaşlı aza bulunması hasebile bu Meclise riyaset etmiştir.

Reichstag'ın açılması Almanya'daki buhran yeni bir sahaya girmektedir. Hükümet Reichstag'a rağmen iktidarda kalmağa karar vermiştir. Cebine Reiscümhurun Reichstag'ı dağıtmak hususundaki salâhiyetini yerleştiren Von Papen Meclise meydan okuyor.

Diğer taraftan Meclis te hükümetle mücadeleyi göze almıştır. Fakat bu mücadelede hem kuvvetlidir. Hem de zayıftır. Kuvvetlidir; çünkü eğer fırkalar itilâf edilebilir hükümete karşı ittifağa yakın bir ekseriyet temin edileceklerdir. Zayıftır; çünkü hükümeti iskat etmek için itilâf edilebilse dahi yeni hükümeti teşkil etmek için fırkalar arasında bir kombinasyon yapılamaz.

Malûmdur ki 31 Temmuz in tihabatının neticesi Almanya'da hiç bir fırkaya hükümet teşkil edilecek bir ekseriyet temin etmemiştir. Ve hiç bir fırka ekseriyeti kazanamayınca, hiç bir fırkaya istinat etmeyen hükümetin vaziyeti kuvvet bulmuştur.

Intihaptan sonra hükümetin Hitleristlerle teşriki mesai edeceği mevzuu bahsölmüştü. Fakat ilk temeslarda Hitlerin iktidarı büsbütün eline almak istediği anlaşılınca münasebat katedildi. Reiscümhur Hindenburg ta iktidarı bir ekalliyet fırkasına tevdi edemeyeceğini bildirdi ve bundan sonra Almanyanın en kuvvetli siyasi fırkası, komünistler, sosyalistler ve merkez fırkaları gibi muhalefete geçti.

Son bir kaç gündür Hitleristler ile Merkez fırkasının bir koalisyondan bahsediliyor. Bu dakikaya kadar bu ihtimal tahakkuk etmemekle beraber, iki fırka arasında bir itilâf hâsıl olsa dahi, hükümetin iktidardan çekilmemeğe karar verdiği anlaşılmaktadır. Von Papen evvelki meclisi, milletin itimadını haiz olmadığı için dağıtmıştı. Kanunu esasî meclisin iki defa aynı sebepten dağıtılmasını menettiğinden bu meclisi de iş göremez bir meclis olduğu için dağıtacaktır.

Filhakika eğer Hitleristler ile merkez fırkası arasında bir kombinasyon yapamazlarsa, mecliste hükümet teşkil edecek ekseriyet temin edilemeyeceğinden Von Papen'in iddia ettiği gibi, yeni meclis iş görebilecek kabiliyetten mahrumdur. Fakat bu kombinasyon yapılsa dahi, Von Papen meclisi dağıtmaya karar verdiğine göre meclisin iş görebilip göremeyeceği hükümete itimat reyini vermeğe hazır olup olmadığına bağlı bir meseledir. Bu da meclisin mücadelede şimdiden mağlûp olduğunu göstermektedir.

Filhakika Brüning de iki senelik idaresile göstermişti ki Reiscümhurun fevkalâde salâhiyetlerine istinat eden bir hükümet bir çok işler yapabilir. Fakat Brüning daima Reiscümhurun salâhiyetlerini meclise tasdik ettirmeğe muvaffak olmuş ve kanunu esasının haricine çıkmamıştı. Brüning'in bu-

Keriman Hanıma muazzam bir istikbal yapıldı

Keriman Ece Sirkeci istasyonunda vagonun penceresinden kendisini istikbale gelen halkı selâmlıyor

İstanbul dün Keriman Eceyi büyük bir hararetle karşıladı

Sirkeci istasyonu merak ve tecessüsle gelen halkın adeta hücumuna uğradı

Keriman H. hususî vagonun penceresinde..

Keriman Ece nihayet İstanbulda...

Küçük bir telgraf haberi, bize bu zarif Türk kızının Paris'ten hareketini bildiriyordu. Keriman H., alman son malûmata göre, çarşamba günü saat 11 de Sirkeci Garına ayak basması olacaktı. Dünya güzelliği tacını başına giyen kızımıza çok parlak bir istikbal yapılmıştı. Vilâyet, şehir, belediye, Halk fırkası, Halk evi, ticaret odası, ve hakem heyeti mümessillerinden mürekkep bir heyet, Keriman Hanımı karşılamak için salı akşamı ekspresin arkasına takılan iki hususî vagonla

Hadımköyüne gittiler. Ve geceyi, bu vagonlarda geçirerek ertesi sabah, bir saatten fazla bir teahhür la saat 9 u beş gece Hadımköyüne vâsıl olan Sempson ekspresine intizar ettiler. Ekspresin Hadımköyüne muvasalatında Kraliçe, Hadımköyünde, kendisi için, Şark iş mendiferler kumpanyasının hususî olarak hazırladığı, salonlu vagona alındı. Ve Kraliçe, buradan itibaren trenin durduğu ve durmadığı bütün istasyonlarda, müte madiyen alkış toplayarak İstanbul la geldi. Çatalcadan İstanbul a kadar Keriman Hanımla aynı trende ve aynı kompartmanda seya-

yük suples ile yaptığı işin Von Papen kabasını yapıyor ve ilk adımda kanunu esasîyi çigniyor.

Bir defa kanunu esasının çerçevesinden çıktuktan sonra artık nerede durulacağı malûm de

gildir. Çünkü Meclisi dağıttıktan sonra aynı intihap kanunu ile yeni bir meclis inşihabında hiç bir fayda yoktur. İntihabat kanununu herhalde değiştirmek lâzımdır. Belki de kanunu esasîyi tadil

hat eden muharririmiz, intibalarını ve müşahedelerini şöyle anlatıyor:

"Gecenin ilerlemiş bir saati.. Çatalcadan trenin indik. Karanlık o kadar fazla ki, arasıra parlayıp sönen ateş böceklerinin rehberliği olmasa, bir adım atmak kabil olmayacak..

Bir köşeye çekilip nereden gideceğimizi düşünürken, genç ve terbiyeli bir polis memuru karşıma çıktı:

— Kimi arayorsunuz beyler?
— Hemen atıldık:
— Sade yol arıyoruz. Çatalca ya gideceğiz!..
— Evvelâ hayret eder göründü:
— Bu vakit Çatalcadan kimi göreceksiniz?

Hüviyet varakalarımızı göstererek Çatalcaya ne maksatla geldiğimizi kendisine anlattık. Memur Efendi en resmi vaziyetini takınarak sordu:

— Demek teşrifleri muhakkak? Boş bulduk:
— Kimin?
— Kraliçe Hazretlerinin..

Siz, şu alâkanın derecesine bakınız ki bir kaç gazetecinin Keriman Hanımı istikbal için Çatalcaya geldiği bir kaç dakikanın içinde istasyonun tenha muhitinde şaşı oldu: Sağdan soldan sualler:

— Nasıl, güzel mi?.. Çok güzeldi mi?
— Kim?
— Kraliçe..

— Bizim kaymakam da gidecekti amma, bilmem gitti mi?
— Nereye?
— Hadımköyünde güzelimizi karşılamaya..

Yarım saat süren korkunç bir yolculuktan sonra, nihayet Çatalcanın en meşhur mesiresindeyiz: Camıların.. Zafer bayramı şerefine, burası hakiki bir köy düğünü manzarası almıştı. Meşalelerin kızıl ışığı altında davul sesine ayak uydurarak hora tepen kasaba delikanlılarının oyunlarını seyrettikten sonra bizi bir otele götürdüler.

Tabii uyuyamadık. Kahvede üst üste kahve, çay içip sinirlerimizin mukavemetini arttırmaya ihtiyacı bulduk.

Yatıp uyuya kalırsak, sabah 6,50 de gelecek ekspresi kaçırmağa ta hartada yazılı..

Hâsılı sabaha kadar gözümüzü (Devamı 5 inci sahifede)

Amerika
Sefiri gitti

Teşrinievvel sonlarına doğru dönecek

Amerika hükümeti tarafından vaki olan davet üzerine Vaşingtona gideceğini yazdığımız

Amerika sefiri M. Charles Sherrill dün akşamki ekspresle Paris'e hareket etmiş, istasyonda sefarete erkânı tarafından teşri edilmmiştir. M. Sherrill Vaşingtonda bir ay kadar kalacak ve 29 teşrinievvel Cümhuriyet bayramında Ankara'da bulunmak üzere teşrinievvelin sonlarına doğru şehrimize avdet edecek-

Sefir Vaşingtonda bulunduğu müddet zarfında vakit bulduğu takdirde memleketimiz hakkında bir kaç konferans verecektir.

Rus
Sahnesi

Münire H. bir kaç güne kadar Moskova'ya gidiyor

Rus tiyatrosunun yüzüncü yıldönümü münasebetile Moskova'da yapılacak merasimde Türk sahnesini Darülbeydiye sanatçılarının Münire Hanımın temsil etmesi tekarür etmiştir.

Münire Hanım bir kaç güne kadar Rusyaya hareket edecektir.

M. Herriot, bugün M. Chamberlain ile görüşecek

CHERBOURG, 31 A.A. — M. Herriot, bugün Cherbourg'a gelecek ve M. Chamberlain ile görüşecektir.

Yeni Alman meclisi nasıl açıldı?

Reichstagın merakla beklenen ilk celsesine ait meraklı tafsilât

BERLİN, 31. A. A. — Reichstag feshedildiği takdirde Alman hükümetinin, kanun esasî ahlâmına tevfikân iki aylık bir mühlet zarfında icrası icap eden intihabat talik aylemekten sarfi nazar edeceğine ihtimal verilmektedir.

Bu itibarla müntehipler muntazaman rey vermeğe davet edilecekler, fakat hali hazırdaki intihabat rejimi de bir kararname ile derin bir tarzda tadil olunacaktır.

Nisbi temsil usulü, ihtimal verildiğine göre mahsus derecede tahfif edilecektir.

Reichstag nasıl açıldı?

BERLİN, 31. A. A. — Geçen 31 temmuzda Almanya'da 37 milyon kadın ve erkek müntahip tarafından intihap edilmiş olan Reichstag meclisi, dün ilk defa olarak komünist kadın mebus Clara Zetkin'in riyaleti altında ve hiçbir memleketin par-

(Devamı 6 inci sahifede)

Gazi Hz.
Sarayda

Dün Ertuğrul ya-tılı ile Yalovadan döndüler

Reiscümhur Hz. dün öğleden sonra B. M. M. Reisi Kâzım ve İsmet Paşalar Hazarati, Dahiliye vekilli Şükrü Kaya Bey ve diğer mutaf zevat bulunduğu halde Ertuğrul gattile Yalovadan gelmişler ve Dolmabahçe sarayını teşrif buyurmuşlardır.

İsmet Paş. Hz. Heybelide yaktan çıkarak biraderlerinin hoşklerine gitmiştir.

Vali Muhiddin Bey ve diğer erkânı mahalliyeye istikbalde bulunmuşlardır.

Von Papen

Yeni kararnamenin tatbikına geçildi

Bugünden itibaren ihraç eşyamız mürakabe edilecek

Besinci kontenjan kararnamesinin tatbikine bugünden itibaren başlanmaktadır. Bugünden itibaren memleketi gerecek her nevi mevut kontenjana (Devamı 2 inci sahifede)

